

Bilag 3 Forslag til lange studieture

1. Stockholm og Oslo

Det foreslås at kombinere Oslo og Stockholm i en længere tur. Ud over forslag som er gennemgået i bilag 2 om korte ture, kan nævnes:

- Hammarby Sjöstad / Bo02 i Stockholm er et tidligere havne- og industriområde, der er udviklet til en moderne, bæredygtig bydel. Området er fuldt udbygget i 2017 - ca. 11 000 boliger og 150.000m² arbejdspladser.
- Stockholms miljøprofilområde Norra Djurgårdsstaden er et af Europas største byudviklingsområder. Byudviklingen af det tidligere industrikvarter startede ca. år 2000, og området forventes fuldt udbygget i 2030 med ca. 12.000 nye boliger og ca. 35.000 arbejdspladser.
- Oslo har gode erfaringer med bompenge for bilister og bruger indtjeningen til at forbedre den kollektive transport og forholdene for cyklister.
- På to år har antallet af rejsende med t-banen (metroen) i Oslo steget med 25 %. Ruter (Oslos Movia/Metroselskabet) er efter sigende ret langt fremme med at udvikle en Mobility-as-a-Service-løsning.
- Oslo har introduceret begrænsninger for biltrafikken på tidspunkter med meget luftforurening og forbud mod dieselmotorer.

Det er muligt at kombinere ture med Göteborg, som er en by i vækst og har gang i store byudviklingsprojekter i de gamle havneområder. Udfordringerne er her bl.a. at forbinde disse områder med den eksisterende by – da mange af områderne ligger på den anden side af elven. Göteborg har en stor model af byen, det kunne være interessant at se. Göteborg har endvidere et ”Center for byudvikling”, en kommunal investering, der formidler byudvikling til borgere og samarbejdspartnere.

2. München og Hamburg

En sammenhængende by:

- I München løber Isar-floden gennem byen på en strækning på otte km. Den har tidligere været ”lagt i kanal” og været spildevandsbelastet. Et stort genopretningsprojekt, der blev sat i gang i år 2000, har haft fokus på forbedring af vandkvaliteten, genetablering af habitater for flora og fauna, gode rekreative muligheder for indbyggerne og beskyttelse mod oversvømmelser/stormflod.
- Theresienhöhe er et tidligere messeområde i München, der er blevet omdannet til en tæt og grøn bydel. Da byens messeaktiviteter flyttede til det tidligere lufthavnsområde München-Riem, blev et område på

47,1 hektar tæt på centrum lagt øde. Dette gav mulighed for udvikling af et nyt bykvarter.

- HafenCity i Hamburg er den største byudviklingsprojekt i Europa, der ligger i umiddelbar forlængelse af bymidten. HafenCity skal rumme 5.500 boliger, 12.000 indbyggere og 40.000 arbejdspladser.
- Hamburg har en stor indsats for at fastholde byen som en grøn by.

3. Boston og Cambridge

En sammenhængende by:

- Boston er højrisikoområde for oversvømmelser, og det tager man med i forhold til planlægningen af nye bolig og erhvervsområder ved havnen.
- Boston har med programmet "Housing a changing city" beskrevet visioner for affordable housing, hvor developere pålægges, at op til 10 % af boligerne i alle byggerier skal være til lavindkomstgrupper.
- MIT og Harvard School of Design har begge løbende mange interessante symposier og forelæsninger.

Samlet trafikplanlægning:

- Boston og Cambridge arbejder aktivt med cykelinfrastruktur. De amerikanske byer er dog oftest gode til at involvere private aktører i forhold til diverse cykelinitiativer; cykelparkering, kommunikation og kampagner. Desuden vil de amerikanske byer sandsynligvis have interessante erfaringer med cykelplanlægning i en kontekst af byudvikling og opgradering af boligområder.
- Boston er i gang med at teste førerløse biler

København har samarbejdsaftaler om klimatilpasning med Boston, som det vil være muligt at inddrage i besøget.

Turen kan eventuelt kombineres med at se på klimatilpasning i New York eller Washington.

4. Seattle

En sammenhængende by:

- Seattle er en by i vækst hvor store virksomheder som Amazon, Starbucks, Microsoft mv. har gjort byen populær med boligpriser, som skyder i vejret, så ligesom København er man udfordret. Seattle har en målsætning om at skabe 50.000 nye hjem de næste 10 år, hvor 20.000 er affordable housing gennem deres HALA-program (Housing Affordability and Livability) samt deres MHA (Mandatory Housing Affordability). Det kræver, at developere bygger et minimum antal Affordable units eller betaler penge ind til en affordable housing fund.
- Byen arbejder med fortætningsstrategier af den eksisterende boligmasse ved at opfordre til "Backyard cottages", hvor boligejerne har mulighed for at bygge et mindre hus på grunden til udlejning eller et ekstra familiemedlemmer. Hvis 5 % af husejerne gør brug af denne strategi, kan det skabe 4000 nye hjem.

- Forskellige boligtyper. Seattle har husbåde. For eksempel husbåde på Lake Union i centrum af byen.
- Bynatur: Seattle er en grøn by og har siden 1902 haft en plan for deres Parksystemer "The Olmstead Plan". Dette ses mange steder i byen, med grønne gader (f.eks. Bell Street Park), halvprivate for haver og offentlige haver (The P-Patch program). Steder i byen kan man opleve den originale vegetation i form af "old growth" lidt a la Amager fælled midt i byen.

Samlet trafikplanlægning:

- Seattle har arbejdet med ITS siden 2003 og implementerer en ITS Strategic Plan 2010-2020.
- Er i gang med at teste førerløse biler.
- Det vil være begrænset, hvad man kan lære på cykelområdet. De amerikanske byer er dog oftest gode til at involvere private aktører i forhold til diverse cykelinitiativer; cykelparkering og kampagner.
- Urbane rum/parker som skaber forbindelser i byen over trafikale barrierer. For eksempel Freeway Park og Olympic Sculpture park.

Turen kan evt. kobles med en anden by på den amerikanske vestkyst.